

PUNAMAALI

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT
1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi / aineen nimi PUNAMAALI
Tunnuskoodi
REACH-rekisteröintinumero

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Öljypohjainen, vesiohenteinen punamaali
Toimialakoodi (TOL) (*) C 203 Maalien, lakan, painovärien yms. valmistus
Käyttötarkoituskoodi (KT) (*) 59 Maalit, lakat ja vernissat
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*)
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen (*)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija)
Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)
 Eskaro Oy
Osoite Vanha Porintie 1980
Postinumero ja -toimipaikka 03400 Vihti
Postilokero
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin +358 207 856 635
Sähköpostiosoite info@eskaro.fi
Y-tunnus (*) 0670037-4

1.4 Häät puhelinnumero

Myrkytystietokeskus
 PL 340, 00029 HUS
 0800 147 111 (24h)
 09 471977 (24h)

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI
2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi asetuksen (EY) nro 1272/2008 mukaan.

2.2 Merkinnät

Varoitusmerkit: Tuotteella ei ole varoitusmerkintöjä.

Huomiosana: Tuotteella ei ole huomiosanaa

Vaaralausekkeet:

Tuotteella ei ole vaaralausekkeita

PUNAMAALI

Turvalausekkeet:

P102: Säilytä lasten ulottumattomissa.

P202: Lue varoitukset huolellisesti ennen käsittelyä.

P280: Käytä suojakäsineitä

P501: Hävitä sisältö/pakkaus paikallisten määräysten mukaisesti.

Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

Sisältää 1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-oni (BIT) ja 5-kloori-2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onia ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onia (3:1) ja 3-Jodi-2-propynylibutylikarbamaatti (IPBC) sekä 2-oktyyli-2H-isotiatsoli-3-oni (OIT). Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

Käsitellyt esineet

Sisältää maalikalvon ja tuotteen säilyvyyttä parantavia biosidivalmisteita: IPBC ja OIT sekä BIT ja C(M)IT/MIT (3:1). Voi aiheuttaa ihon herkistymistä. Käytä suojakäsineitä.

2.3 Muut vaarat

Muita vaaroja ei ole tiedossa.

3.2 Seokset (**)				
Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH-rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
3-Jodi-2-propynylibutylikarbamaatti	CAS: 55406-53-6 EINECS: 259-627-5		<0,1%	Acute Tox. 3, H331 STOT RE 1, H372 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Acute 1 H400 (M=10) Aquatic Chronic 1,H410 (M=1) Acute Tox. 4, H302 Skin Sens. 1, H317
1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-oni (BIT)	ES: 220-120-9 CAS: 2634-33-5	-	<0,05 %	Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 2, H411
2-oktyyli-2H-isotiatsoli-3-oni	CAS: 26530-20-1 EINECS: 247-761-7		<0,0015%	Acute Tox. 3, H311 Acute Tox. 3, H331 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Acute 1, H400 (M=10) Aquatic Chronic 1,H410 (M=1) Acute Tox. 4, H302 Skin Sens. 1A, H317
5-Kloori-2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin [EY nro. 247-500-7] ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin [EY nro. 220-239-6] (3:1) seos	55965-84-9	-	<0,0015 %	Acute Tox. 3, H301 Acute Tox. 2, H310 Acute Tox.2, H330 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Aquatic Acute 1, H400 (M=100) Aquatic Chronic 1,H410 (M=10) Skin Sens. 1A, H317

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET	
4.1	Ensiaputoimenpiteiden kuvaus
	<p>Myrkytyksen seurauksena voi ilmaantua oireita altistumisen jälkeen, minkä vuoksi kyseenalaisissa tapauksissa, suoran kemikaalille altistumisen jälkeen ja huonovointisuuden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon ja näytettävä tämän tuotteen käyttöturvallisuustiedote.</p> <p>Hengitettynä: Tämä tuote ei sisällä hengitettynä vaarallisiksi luokiteltuja aineita. Jos myrkytysoireita kuitenkin ilmenee, tuotteelle altistunut on suositeltavaa viedä pois altistusalueelta raittiiseen ilmaan ja pitää levossa. Lääkärin hoitoon tulee hakeutua, jos oireet jatkuvat.</p> <p>Ihon kautta: Tämä tuote ei sisällä iholle joutuessaan vaarallisiksi luokiteltuja aineita. Jos tuote pääsee kosketuksiin ihon kanssa, on kuitenkin suositeltavaa riisua saastuneet vaatteet ja kengät, huuhdella iho ja jos mahdollista, suihkuttaa altistunut alue runsaalla vedellä ja neutraalilla saippualla. Jos altistuminen on merkittävä, hakeuduttava lääkärin hoitoon.</p> <p>Silmäkosketuksen kautta: Huuhtelee silmiä vähintään 15 minuutin ajan runsaalla vedellä. Lisävahinkojen välttämiseksi mahdolliset piilolinssit tulee poistaa silmistä jolleivät ne ole tarttuneet kiinni silmiin. Kaikissa tapauksissa on huuhtelemisen jälkeen hakeuduttava lääkärin hoitoon niin pian kuin mahdollista ja otettava mukaan tuotteen käyttöturvallisuustiedote.</p> <p>Nieltynä/aspiroituna: Ei saa oksennuttaa. Jos potilas oksentaa, pää on pidettävä pystyssä aspiraatiovaaran välttämiseksi. Potilas on pidettävä levossa. Huuhtelee suu ja nielu, koska on olemassa mahdollisuus, että ne ovat vahingoittuneet nielemisen yhteydessä.</p>
4.2	Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet
	Välittömät ja viivästyneet vaikutukset on mainittu kohdissa 2 ja 11.
4.3	Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet
	Ei sovellettavissa
KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET	
5.1	Sammutusaineet
	Tuote ei aiheuta palovaaraa normaaleissa varastointi-, käsittely- ja käyttöolosuhteissa. Palon sattuessa virheellisen käsittelyn, varastoinnin tai käytön seurauksena käytä mieluiten monikäyttöisiä jauhesammuttimia (ABC-jauhe).
5.2	Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat
	Lämpöhajoamisen tai palamisen seurauksena voi syntyä reaktiotuotteita, jotka voivat olla erittäin myrkyllisiä ja aiheuttaa siksi vakavaa haittaa terveydelle.
5.3	Palontorjuntaa koskevat ohjeet
	Tulipalon voimakkuudesta riippuen saattaa olla tarpeen käyttää täyttä suojavaatetusta ja itsenäistä paineilmahengityslaitetta. Paikalla on oltava vähimmäistason mukaiset turvalaitteet ja ensiapuvälineet (sammutuspeitteitä, ensiapupakkaus, jne.)
KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ	
6.1	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa
	Eristä vuodot, jos tämä ei aiheuta lisävaaraa tehtävää suorittaville henkilöille. Koska altistuminen vuotaneelle tuotteelle on mahdollinen, henkilökohtaisten suojarusteiden käyttö on pakollista (katso kohta 8). Alue on evakuoitava ja suojaamattomat henkilöt pidettävä poissa.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
	Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
	Imeytä kaatunut aine hiekkaan tai reagoimattomaan imeytysaineeseen ja siirrä se turvalliseen paikkaan. Älä imeytä ainetta sahajauhoon tai muuhun tulenarkaan imeytysaineeseen.
6.4	Viittaukset muihin kohtiin

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

On vältettävä altistumista ruiskutussumulle tai höyrylle. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Vältettävä hiontapölyn hengittämistä. Älä päästä tuotetta ympäristöön

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoidaan kuivassa viileässä paikassa. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna. Suojattava jäätymiseltä.
Minimilämpötila 5 °C
Maksimilämpötila: 30 °C

7.3 Erityinen loppukäyttö**KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET****8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****HTP-arvot**

Tuote ei sisällä ilmoitettavia pitoisuuksia aineita, joilla on työhygieenisiä raja-arvoja (HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2012).

Muut raja-arvot**DNEL-arvot****PNEC-arvot****8.2 Altistumisen ehkäiseminen****Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Ruiskumaalauksessa on huolehdittava hyvästä ilmanvaihdesta.

Silmien tai kasvojen suojaus

Huolehdittava silmien suojaamisesta, etenkin ruiskumaalauksessa.

Ihonsuojaus

Ruiskumaalauksessa on käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

Käsien suojaus

Käytettävä suojakäsineitä. Vaihda käsineet heti, kun huomaat viitteitä niiden kunnan huonontumisesta. Pitkään tuotetta käyttävien ammatillisten/teollisten käyttäjien altistumisessa on suositeltavaa käyttää CE III - suojakäsineitä standardien EN 420:2004+A1:2010 ja EN ISO 374-1:2016+A1:2018 mukaisesti

Hengityksensuojaus

Jos ilmanvaihto ruiskumaalauksessa ei ole riittävä, on käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP.

Termiset vaarat**Ympäristöaltistumisen torjuminen****KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET****9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****Olomuoto**

Värillinen, viskoosi neste

Haju**Hajukynnys**

PUNAMAALI

pH	8,0-9,0
Sulamis- tai jäätymispiste	
Kiehumispiste ja kiehumisalue	
Leimahduspiste	
Haihtumisnopeus	
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	
Höyrynpaine	
Höyryntiheys	
Suhteellinen tiheys	1,4 g/cm ³
Liukoisuus (liukoisuudet)	
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	
Itsesyttymislämpötila	
Hajoamislämpötila	
Viskositeetti	
Räjähävyys	
Hapettavuus	

9.2 Muut tiedot

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Ei odotettavissa vaarallisia reaktioita, mikäli noudatetaan kemikaalien varastoinnista annettuja teknisiä ohjeita.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Kemiallisesti stabiili ohjeiden mukaisissa käyttö-, käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tiedossa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpötila alle 5°C ja yli 30°C.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palaessa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Välitön myrkyllisyys

Tuotteen/ainekosan nimi	Tulos	Laji	Annos	Altistus
3-jodi-2-propyyli- butyylikarbamaattia	LD50 Ihon kautta LD50 Suun kautta LD50 Suun kautta	Kani Rotta - Naaras Rotta - Uros	>2000 mg/kg 1056 mg/kg 1795 mg/kg	- - -
2-oktyyli-2H-isotiatsoli-3- oni	LD50 Suun kautta	Rotta	550 mg/kg	
1,2-bentsisotiatsol-3(2H)- oni (BIT)	LD50 Suun kautta	Rotta	670 mg/kg	-
5-kloori-2-metyyli- 2H isotiatsol-3-onin [EY-nro 247-500-7] ja 2-metyyli- 2H isotiatsol-3-onin [EY-nro 220-239-6] (3:1) seos	LD50 Ihon kautta LD50 Suun kautta	Rotta Rotta	200-1000 mg/ kg 550 mg/kg	- -

Ihosityyttävyys/ärsytys

Vakava silmävaurio/ärsytys

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Sisältää 1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-oni ja 5-kloori-2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onia ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onia (3:1) ja 2-oktyyli-2H-isotiatsoli-3-oni. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

Sisältää maalikalvon ja tuotteen säilyvyyttä parantavia biosidivalmisteita: IPBC ja OIT ja BIT ja C(M)IT/MIT (3:1). Voi aiheuttaa ihon herkistymistä. Käytä suojakäsineitä. Vältä sumun/suihkeen hengittämistä.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aspiraatiovaara

Muut tiedot

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

Tuotteen/ ainekosan nimi	Tulos	Laji	Altistus
2-oktyyli-2H- isotiatsoli-3- oni	EC ₅₀ 0,084 mg/l	Desmodesmus subspicatus	72 tuntia
	LC ₅₀ 0,036 mg/l	kirjolohi (Oncorhynchus mykiss)	96 tuntia

PUNAMAALI

3-jodi-2-propyynyli butyylikarbamaattia	EC50 0.05 mg/l EC50 44 mg/l Akuutti EC50 0.022 mg/l Akuutti EC50 0.16 mg/l Akuutti LC50 0.067 mg/l	Vesikirppu - Daphnia magna Mikro-organismi Levät - Scenedesmus subspicatus Vesikirppu - Daphnia magna Kalat - rainbow trout	21 päivää 3 tuntia 72 tuntia 48 tuntia 96 tuntia
5-kloori-2-metyyli- 2H isotiatsol-3-onin [EY- nro 247-500-7] ja 2- metyyli- 2H isotiatsol-3-onin [EY- nro 220-239-6] (3:1) seos	EC50 0.379 mg/l Akuutti EC50 0.018 mg/l Akuutti EC50 1.02 mg/l Akuutti LC50 0.58 mg/l	Levät - Pseudokirchneriella subcapitata Levät Vesikirppu - Daphnia magna Kalat - Danio rerio	72 tuntia (kasvunopeus) 72 tuntia 48 tuntia 96 tuntia
1,2-bentsisotiatsol- 3(2H)-oni	EC ₅₀ 0.11 mg/l EC ₅₀ 3.27 mg/l LC ₅₀ 1.6 mg/l	Selenastrum capricornutum Daphnia Kirjolohi	72 tuntia 48 tuntia 96 tuntia

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3 Biokertyvyys****12.4 Liikkuvuus maaperässä****12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset****12.6 Muut haitalliset vaikutukset**

Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteen käsittelymenetelmät**

Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäisen jätteen EWC-jättekoodi esim. 08 01 11 tai 08 01 12 (maali- ja lakkajätteet). Kuivunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

Tuote ei ole kuljetusvaaralliseksi luokiteltava.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei ole

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei luokiteltu

14.4 Pakkausryhmä

Ei ole

14.5 Ympäristövaarat

Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi kuljetussäännösten mukaan.

PUNAMAALI

14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle
	Ei tiedossa
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
	Ei tiedossa
KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT	
15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Asetus (EY) Nro 528/2012: sisältää säilöntäainetta käsitellyn tuotteen alkuperäisten ominaisuuksien suojelemiseksi. Sisältää 3-jodi-2-propynylibutylikarbamaatti, 2-oktyyli-2H-isotiatsoli-3-oni, 1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-oni, reaktiomassa: 5-kloori-2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin (3:1),.

Erityistä huolta aiheuttavien aineiden luettelo asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) mukaan: Ei sovellettavissa
REACH-luettelon (lupaluettelo) liitteeseen XIV sisältyvät aineet ja viimeinen käyttöpäivä: Ei sovellettavissa
Asetus (EY) N:o 1005/2009 otsonikerrosta heikentävistä aineista: Ei sovellettavissa

95 artikla, ASETUS (EU) N:o 528/2012: 3-jodi-2-propynylibutylikarbamaatti (Valmisteryhmä 6, 7, 8, 9, 10, 13); 1,2-bentsisotiatsol-3(2H)-oni (Valmisteryhmä 2, 6, 9, 11, 12, 13); reaktiomassa: 5-kloori-2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin ja 2-metyyli-2H-isotiatsol-3-onin (3:1) (Valmisteryhmä 2, 4, 6, 11, 12, 13)
ASETUS (EU) N:o 649/2012, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista: Ei sovellettavissa

15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi
	Ei ole tehty
KOHTA 16: MUUT TIEDOT	

Muutokset edelliseen versioon

Kohdat; 2.2, 3.2, 11.1, 12.1

Lyhenteiden selitykset

Tietolähteet

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Asetus (EY) nro 1272/2008

Luettelo ja vaara- ja turvalausekkeista

Lyhennettyjen H-lausekkeiden täydellinen teksti:

H301 Myrkyllistä nieltynä.

H302 Haitallista nieltynä.

H310 Tappavaa joutuessaan iholle.

H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

H315 Ärsyttää ihoa.

H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.

H331 Myrkyllistä hengitettynä.

H400 Erittäin myrkyllistä vesielioille.

H410 Erittäin myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

H411 Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia

Luokitusten täydelliset tekstit [CLP/GHS]:

Acute Tox. 2

VÄLITÖN MYRKYLLISYYS - Katteita 2

PUNAMAALI

Acute Tox. 3	VÄLITÖN MYRKYLLISYYS - Katgoria 3
Acute Tox. 4	VÄLITÖN MYRKYLLISYYS - Katgoria 4
Aquatic Acute 1	LYHYTAIKAINEN (VÄLITÖN) VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 1
Aquatic Chronic 1	PITKÄAIKAINEN (KROONINEN) VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 1
Aquatic Chronic 2	PITKÄAIKAINEN (KROONINEN) VAARA VESIYMPÄRISTÖLLE - Katgoria 2
Eye Dam. 1	VAKAVA SILMÄVAURIO/SILMÄ-ÄRSYTYS - Katgoria 1
Skin Corr. 1C	IHOSYÖVYTTÄVYYS/IHOÄRSYTYS - Katgoria 1C
Skin Irrit. 2	IHOSYÖVYTTÄVYYS/IHOÄRSYTYS - Katgoria 2
Skin Sens. 1	IHOA HERKISTÄVÄ - Katgoria 1
Skin Sens.1A	IHOA HERKISTÄVÄ - Katgoria 1A
STOT RE 1	ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS – TOISTUVA ALTISTUMINEN (hengitys) - Katgoria 1

Työntekijöiden koulutus

Lyhenteet:

ADR: Eurooppalainen sopimus kansainvälisen vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: Kansainvälinen ilmakuljetusjärjestö

ICAO: Kansainvälinen siviiliilmailujärjestö

COD: Kemiallinen hapenkulutus

BOD5: Biologinen hapenkulutus 5 päivän aikana

BCF: Biokertyvyystekijä

LD50: Annos, jolla puolet koeeläimistä kuolee

LC50: Pitoisuus, jossa puolet koeeläimistä kuolee

EC50: Pitoisuus, jossa havaitaan vaikutus puolessa tapauksista

Log Pow: Oktanoli/vesijakautumiskerroin

Koc: Orgaaninen hiilivesi jakautumiskerroin

UFI: ainutkertainen koostumustunniste